

Міністерство освіти і науки України
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д. Моторного
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
Білоруська державна сільськогосподарська академія (Білорусь)
Жешувський університет (Польща)
Поморська Академія в Слупську (Польща)
Старопольська Вища Школа в Кельцях (Польща)
Гартмут Дюбек Товариство економічного і структурного розвитку з обмеженою відповідальністю
(Німеччина)
Економіко-гуманітарний університет у Варшаві (Польща)
Вінницький національний аграрний університет
ВСП «Львівський навчально-науковий центр професійної освіти» Національного педагогічного
університету ім. М. П. Драгоманова
Подільський державний аграрно-технічний університет
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Харківський національний аграрний університет ім. В. Докучаєва

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
«Формування ефективної системи
менеджменту в умовах транзитивної економіки»,
8 жовтня 2021 року,
м. Мелітополь, Запорізька обл., Україна

Мелітополь, 2021

ЗМІСТ***Секція № 1. Управління підприємством та його підсистемами: теорія, практика, перспективи**

Ірина АГЄЄВА. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ	7
Каріна БОНДАРЕНКО, Крістіна КРАВЧЕНКО. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ	11
Олена ГНАТІВ. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	14
Деніс ДУДКІН. ПРОБЛЕМИ ЯКІ ЗАВАЖАЮТЬ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	17
Мирон ЖИБАК. УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЄЮ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	20
Олег КРАВЕЦЬ. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ СТРУКТУРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	22
Олена ЛЕВІЩЕНКО. ФОРМУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	25
Маріне МАРГАРЯН, Степан МАРГАРЯН. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ОСНОВІ КОНТРОЛІНГУ	28
Оксана МЕЛЬНИЧУК, Катерина БУРА. ВИКОРИСТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ В ПЛАНУВАННІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	32
Світлана НЕСТЕРЕНКО, Яна КРАСУЛЯ. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ	34
Вікторія НЕХАЙ. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	37
Світлана РОЗУМЕНКО. МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	41
Катерина СИНЯ, Марина ФУРСОВА. НЕДОЛІКИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	46
Людмила СИНЯЄВА, Олена ПАНАСЕНКО. УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	49
Олександра СНОПКОВА. ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	52
Нонна СУРЖЕНКО, Валентин МУРАЛЬ, РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	54
Олена ТАРАН-ЛАЛА, Ярослав ПАВЛЕНКО. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	57
Руслана ХОМА, Ганна ГУРНЯК. УПРАВЛІНСЬКЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО МІСЦЕ В МЕНЕДЖМЕНТІ	59
Володимир ЧЕРНЯК. РОЛЬ БІОСТАЦІОНАРУ ТОКІППО У КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ	61
Алла ЧИКУРКОВА. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	63
Олена ШЕВЧУК. ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ГК «ТУРБОКОМ» НА РИНКУ ЗА ДОПОМОГОЮ PEST-АНАЛІЗУ	65
Любов ЯРЕМА, Оксана ЗАМОРА. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ	79

Маріне МАРГАРЯН, Степан МАРГАРЯН,
студенти 1 курсу магістратури, спеціальність «Публічне управління»,
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д. Моторного,
м. Мелітополь, Україна
Науковий керівник: Вікторія НЕХАЙ,
д.е.н., професор кафедри менеджменту,
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д. Моторного,
м. Мелітополь, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ОСНОВІ КОНТРОЛІНГУ

Спонукальні мотиви до праці є створення інструментарію, які могли б допомогти модернізувати організаційну і інформаційну структуру підприємства так, щоб вирішувалися базові проблеми його розвитку, які в подальшому змогли забезпечити позитивний результат діяльності підприємства в майбутньому.

Метою роботи є аналізування системи контролінгу на підприємстві, а також визначання шляху вдосконалення ефективності контролінгу на підприємстві.

Теоретичною основою були праці вітчизняних і зарубіжних економістів, основні положення системи управлінського обліку, довідкові і нормативні матеріали. Роботи закордонних дослідників П. Ховарта, Д. Хана та П. Шуманна, вітчизняних науковців Г. Голубничої, Л. Панасенко, П.П. Борщевського, Т. Білорус, а також викладачів Таврійського Державного Агротехнологічного Університету ім. Д. Моторного – Вікторія Василівна Нехай.

Один з найважливіших напрямів збільшення ефективності роботи підприємства - покращення системи менеджменту за допомогою створення системи контролінгу як функціонально відособленого напрямку економічної роботи на підприємстві, пов'язане з реалізацією фінансово-економічної функції в менеджменті для ухвалення оперативних і стратегічних управлінських рішень. [1]

В процесі функціонування підприємства контролінг формує інформаційні потоки та здійснює інформаційне забезпечення підприємства. Саме тому на підприємстві повинна приділятися значна зосередженість підвищенню ефективності інформаційного менеджменту. Для цього необхідно формувати банк техніко-економічних даних, який міститиме базу показників фінансового та виробничого обліку, також інформацію, яка надходитиме із зовнішнього середовища. [2]

Удосконалення організаційної структури підприємства означає перш за все потребу до встановлення оптимальної чисельності та структури управлінського апарату, а також чисельності працівників виробничих відділів та підрозділів згідно з діючими нормами, нормативами та потребами підприємства з урахуванням сучасних ринкових умов господарювання.

Основними напрямками удосконалення системи управління підприємством є [3]:

- перегляд та зміна організаційної структури керування підприємством;
- оптимізація організації менеджменту і бізнес-процесів через поліпшення системи планування, обліку і контролю за основними показниками діяльності підприємства;
- вдосконалення управління виробничими ресурсами і запасами;
- підвищення ефективності управління інноваційними процесами на підприємстві, підвищення якості продукції.

Функції контролінгу достатньо різноманітні і включають такі основні напрямки [4]:

- нормування витрат;
- розробка заходів щодо покращення роботи на підставі інформації про відхилення від норм;
- прогнозування у ціноутворенні;
- розгляд тенденцій розвитку підприємства; передбачення господарської і комерційної ситуації в залежності від зміни умов роботи;
- координація мети різних рівнів керування для досягнення загальної мети підприємства;
- відстеження фінансового стану підприємства.

На підприємстві контролінг виконує функцію внутрішнього контролю, визначає економічність роботи його окремих структурних підрозділів. Крім того, здійснює сервісне обслуговування апарату управління, забезпечує інформацією, необхідною для приймання рішень. Якщо контроль є однією з функцій управління, то контролінг - концепція ефективного управління підприємством та забезпечення тривалого його існування в умовах конкуренції. [4]

Впровадження контролінгу на підприємствах пов'язано з рядом проблем, зокрема: великі витрати на утримання служби, відсутність досвіду її організації, тощо. Ці проблеми потребують вирішення. Так, можливі такі напрями вирішення проблеми: покладення функцій контролера на бухгалтера, фінансиста, менеджера, введення до штатного розкладу посади контролера, або формування служби контролінгу. При формуванні служби контролінгу необхідно мати на увазі те, що функції, інструменти та задачі контролінгу необхідно щораз вдосконалювати в залежності зі змінами в ринковому середовищі. Коли контролінг отримує визнання, тоді він відчутніше зможе впливати на перспективний розквіт організації в цілому. [5]

Як показує немалий досвід іноземних країн, з метою забезпечення ефективного управління та стійкої діяльності організації необхідно пускати в хід систему контролінгу. Беззаперечно, не можливо автоматично скопіювати досвід провідних країн з ряду певних причин, а саме: різні системи бухгалтерського обліку, у тому числі затрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції. Враховуючи той факт, що в Україні система організації бухгалтерського обліку централізована, організація не може самостійно її змінити, щоб створити підґрунтя для безпосереднього впровадження контролінгу.

Однак, можна використати його як систему внутрішнього оперативного управління фінансовими результатами діяльності підприємства. [6]

У даному випадку в якості прикладу ми б хотіли навести видобувну галузь, так як вона займає вагомe місце серед галузей України. Впровадження управління є актуальним саме зараз через зменшення видобування у східній частині країни. Станом на літо 2016 року видобуток скоротився на 3,9%, що призвело до уповільнення темпів підвищення у I півріччі до 0,4%, проти 2,4% у січні – травні 2016 року. [7]

Виходячи із зазначених даних, можна запевнити про необхідність застосування контролінгу на видобувних підприємствах України. Крім того, треба бути готовими не тільки до позитивних, але й до негативних наслідків, а конкретно можливого протистояння змінам та недовіри до невідомого. [6]

Типовим для вітчизняних компаній є те, що вони приділяють значну увагу збору та обробці необхідної інформації за минулий період, що має свій згубний ефект для сьогодення, оскільки треба проаналізувати не лише минуле, а ще й спрогнозувати перспективне майбутнє. [6]

У країнах СНД контролінг почали практикувати лише в 90-ті роки минулого сторіччя. Наприклад, підйом економіки після дефолту 1998 р. в Росії, підвищення прибутковості, покращення фінансового становища компаній і перспектива збільшення капітальних вкладень за рахунок прямих західних інвестицій спричинили цікавість до контролінгу інвестицій і контролінгу проектів. [8]

Таким чином можна впевнено говорити, що застосування даних напрямів удосконалення системи управління підприємством, сприяють підвищенню ефективності бізнес-процесів, якості управлінських рішень, покращенню стратегічного та оперативного планування діяльності, що забезпечать гнучкість та адаптивність підприємства до динамічних ринкових умов господарювання.

На українських підприємствах саме управління може надзвичайно органічно вписатися в структуру управління. Найголовнішими причинами впровадження контролінгу в Україні є:

- підвищення мінливості зовнішнього середовища, що пред'являє певні додаткові вимоги до системи управління на підприємстві;
- підвищення гнучкості підприємства, покращення адаптації на різкі зміни в оточуючому середовищі;
- потреба у постійному аналізуванні змін, які відбуваються у зовнішньому та внутрішньому середовищах підприємства;
- необхідність чітко продуманої схеми певних дій щодо забезпечення стабільності підприємства та уникнення кризових ситуацій;
- ускладнення управлінської системи на підприємстві;
- необхідність створення спеціальної системи інформаційного забезпечення управління.

Підводячи підсумки, слід стверджувати, що контролінг потребує постійного вивчення, а також розробки нових методів, стосовно ефективного управління та функціонування підприємства [6].

Список використаних джерел:

1. Розробка проекту удосконалення системи контролінгу на підприємстві. Режим доступу: https://knowledge.allbest.ru/management/2c0a65635a3ad69a4d43b89521206c37_0.html
2. Удосконалення системи внутрішнього контролю за результативністю підприємницької діяльності. Режим доступу: <https://naub.oa.edu.ua/2012/udoskonalennya-systemy-vnutrishnoho-kontrolyu-za-rezultatyvnytyu-pidpryemnytskoji-diyalnosti/>
3. Болтак О. Л. Шляхи вдосконалення системи управління підприємством/ Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». - 2013 - с. 24-26.
4. Проблеми встановлення системи контролінгу на підприємстві. Режим доступу: https://knowledge.allbest.ru/management/3c0a65635a2ad78a5d53a88521216c27_0.html
5. Менеджмент. Впровадження контролінгу на підприємстві. Режим доступу: https://knowledge.allbest.ru/management/3c0a65625b2ad78b4c53b88521306c26_0.html
6. Причини необхідності впровадження контролінгу на підприємствах України / Ефективна економіка № 12, 2016
Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5323>
7. Федерація професійних профспілок України / Стан промислового виробництва у І півріччі 2016 року
Режим доступу: <http://www.fpsu.org.ua>
8. Удосконалення системи внутрішнього контролю за результативністю підприємницької діяльності. Режим доступу: <https://naub.oa.edu.ua/2012/udoskonalennya-systemy-vnutrishnoho-kontrolyu-za-rezultatyvnytyu-pidpryemnytskoji-diyalnosti/>
3. Нехай В.В. Чинники розвитку збуту підприємств сільськогосподарського машинобудування та сільського господарства країни. Вісник Хмельницького національного університету. Хмельницький, 2018. №4(260). С. 265 – 265.
4. Нехай В.В. Синергія складових логістичної системи та маркетингу. Вісник СНАУ. Суми, 2018. №8(77). С. 66 – 70.
5. Viktoriia Nekhai, Svetlana Nesterenko, Svetlana Suprunenko, Olena Nesterenko, Tatiana Nikitina. Ecological management in implementation of environmental goals of the region. International Conference on Sustainable Transport System and Maritime Logistics. Publisher: Batumi Navigation Teaching University, 2021. С. 74-78
6. Нехай В.В. Інновації створення маркетингових організацій. Теорія та практика: книга рефератів проблем та перспектив 21-22 травня 2020 року. Маріямполе та Каунас, Литва, С.64-65.